

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА КОНКУРСИ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ
ДЪЛЖНОСТИ В УНСС**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда условията и реда за провеждане на конкурси в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) за придобиване на научната степен „доктор на науките” и за заемане на академични длъжности.

Чл. 2. Правилникът е разработен в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за дейността на УНСС.

Ред за определяне на журита в процедурите за придобиването на научната степен „доктор на науките” и за оценяването на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент”, „доцент” и „професор”

Чл. 3. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) **(1)** Защитата на дисертационен труд за придобиването на научната степен „доктор на науките” и оценяването на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент”, „доцент” и „професор” се провежда от научно жури, което се утвърждава за всяка конкретна процедура със заповед на ректора по предложение на Факултетния съвет.

(2) За членове на научното жури се избират български граждани - хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност - и в съответното направление и специалност. При интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която темата на дисертационния труд има отношение.

(3) В предложението за състав на научно жури могат да се включват само лица, които отговарят на изискванията, установени от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Проверката за съответствие се извършва от катедрата.

(4) Изборът се осъществява от две обособени групи – група на “външни” и група на “вътрешни” за УНСС членове. При избор на научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група.

(5) За членове на научното жури не могат да бъдат избирани лица, които са свързани по смисъла на ал. 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидата за придобиване на научната степен „доктор на науките” и за заемане на академичните длъжности ”главен асистент”, “доцент” и “професор”, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито.

Глава втора

ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

Чл. 4. (1) Процедурите по предварително обсъждане за придобиване на научната степен „доктор на науките” се осъществяват в катедрите на УНСС само по професионални направления и научни специалности, които са получили при акредитация от НАОА оценка „много добра”.

(2) Научната степен „доктор на науките” може да придобие само лице, притежаващо образователната и научна степен „доктор”.

(3) При равни други условия лицата, придобили научна степен „доктор на науките”, ползват предимство при заемане на академични длъжности.

Чл. 5. (1) Решението за откриване на процедура за предварително обсъждане се взема на Катедрен съвет въз основа на писмен доклад на кандидата и след обсъждане на предложения дисертационен труд, на което присъства и кандидатът. Катедреният съвет се свиква най-късно един месец след депозиране на дисертационния труд в катедрата.

(2) Кандидатът представя в катедрата по три екземпляра от дисертационния труд и от автореферата на български език за обсъждане и вземане на решение за предложение за откриване на процедура за предварително обсъждане.

(3) При вземане на решението членовете на катедрата съобразяват съответствието на дисертационния труд с изискванията:

1. да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката;

2. да не повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на дисертационния труд, представен за придобиване на образователната и научна степен “доктор”.

(4) При положително решение на Катедрения съвет ръководителят на катедрата внася доклад във Факултетния съвет с предложение за откриване на процедура за предварително обсъждане.

(5) На първото заседание след внасянето на доклада по предходната алинея Факултетният съвет взема решение по откриването на процедура за предварително обсъждане.

Чл. 6. (1) В срок не по-късно от 14 дни след решението на Факултетния съвет за откриване на процедура за предварително обсъждане Катедреният съвет определя двама рецензенти, поне един от които заема академичната длъжност „професор” в УНСС.

(2) За провеждане на процедурата за предварително обсъждане кандидатът представя в катедрата три екземпляра от дисертационния труд и от автореферата на български език и документ за платена такса за разходите по предварителното обсъждане.

(3) Заседанието на Катедрения съвет за обсъждане на дисертационния труд се провежда не по-късно от два месеца след решението на Факултетния съвет за откриване на процедура за предварително обсъждане. На заседанието се представят и възложените рецензии.

(4) При обсъждане на дисертационен труд на лица, които не са на трудов договор в УНСС, на рецензентите се изплаща възнаграждение в размер, определен от Ректорския съвет.

Чл. 7. (1) Процедурата по предварителното обсъждане на дисертационния труд се провежда от Катедрен съвет, който включва минимум 7 лица, заемащи в УНСС академичните

длъжности „доцент” или „професор” в професионалното направление, в което е защитаваната дисертация. Наличието на необходимия брой специалисти не изключва възможността за допълнително включване на лица, заемащи академични длъжности „доцент” и „професор” в УНСС.

(2) При липса на достатъчно специалисти в катедрата се допуска разширяване на Катедрения съвет с привличане на лица на академични длъжности „доцент” и „професор” в същото професионално направление от други звена на УНСС или други висши училища и научни организации.

(3) Участието на външни за катедрата специалисти при обсъждането на дисертационния труд се определя със заповед на заместник-ректора по НИД по предложение на Катедрения съвет, които за целта на обсъждането са със статут на временни членове на Катедрения съвет.

Чл. 8. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Катедреният съвет, при положително решение за готовността за защита на дисертационния труд, прави предложение за откриване на процедура за публична защита и за състав на научното жури.

1. Предложението за състав на научното жури включва вътрешни и външни членове.

2. Ръководителят на катедрата представя доклад до декана на факултета с препис-извлечение от протокола от заседанието на Катедрения съвет за приетото положително решение и предложението за състав на научното жури.

(2) Факултетният съвет в срок не по-късно от един месец след внасянето на доклада на ръководителя на катедрата определя структурата и състава на научното жури въз основа на предложението на Катедрения съвет, което трябва да включва най-малко с 2-ма повече от установения от закона брой лица за всяка група. В същото решение Факултетният съвет определя и датата на защитата и прави предложение до ректора за тяхното утвърждаване със заповед. При избор на научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група.

(3) Защитата се провежда не по-късно от четири месеца от датата на утвърждаване на научното жури със заповед на ректора.

Чл. 9. (1) Препис-извлечение от протокола за заседанието на Катедрения съвет, на което е взето положително решение за готовността за публична защита, се предоставя на кандидата до три дни след заседанието на Катедрения съвет.

(2) В 14-дневен срок след решението на Катедрения съвет за откриване на процедура за публична защита кандидатът представя в дирекция „Наука”:

1. молба до ректора за организиране и провеждане на защитата по образец;

2. нотариално заверено копие от диплома за образователната и научна степен „доктор”;

3. автобиография;

4. препис-извлечение от протокола на заседанието на Катедрения съвет, на което е взето положително решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури;

5. документ за платена такса за покриване на разходите по обсъждането и защитата на дисертационния труд;

6. екземпляри на дисертационния труд и автореферата на електронен и хартиен носител за всеки член на журито и един екземпляр на разположение на интересуващите се лица;

7. списък на публикациите по темата на дисертационния труд.

Чл. 10. (1) Размерът на разходите по обсъждането и защитата на дисертационните трудове за придобиване на научната степен „доктор на науките” се определя ежегодно от Ректорския съвет по предложение на заместник-ректора по НИД.

(2) Всички разходи по обсъждането и защитата на дисертационни трудове на кандидати, които са на безсрочен трудов договор в УНСС, се поемат от университета при условия, определени от Академичния съвет.

Ред за провеждане на заседанията на журитата

Чл. 11. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Научното жури за защита на дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките” е в състав от 7 хабилизирани лица, от които най-малко трима са професори и най-малко четирима са външни.

(2) В 7-дневен срок от предложението на Факултетния съвет по чл. 8, ал. 2 ректорът издава заповед, с която утвърждава състава на научното жури и определя датата на защитата.

Чл. 12. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Членовете на научното жури се уведомяват за избора си, за датата, часа и мястото на първото заседание от дирекция “Наука” не по-късно от седем дни след утвърждаването им със заповедта на ректора.

(2) На своето първо заседание научното жури:

1. избира за председател един от членовете си, заемащ академична длъжност „доцент” или „професор” в УНСС;

2. определя трима членове на научното жури, които ще изготвят рецензии, като най-малко двама от тях са професори и един е външно лице, което не е от академичния състав на УНСС;

3. определя членовете на научното жури, които ще изготвят становища;

4. определя реда за своята работа.

(3) Рецензиите и становищата се предават в дирекция „Наука“ до три месеца от датата на утвърждаването на научното жури със заповед на ректора.

(4) Рецензиите и становищата се изготвят в съответствие с изискванията на УНСС, утвърдени от заместник-ректора по НИД.

(5) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка за присъждане на научната степен “доктор на науките”.

(6) Заседания на научното жури не могат да се провеждат в намален състав.

(7) Решенията на научното жури се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(8) Решенията на научното жури могат да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответни технически средства, осигуряващи аудио- и видеоконферентна връзка.

(9) На заседанията на научните журита се води протокол от служител в дирекция „Наука”.

(10) При отвод, при заболяване и други обективни причини, които правят невъзможно изпълнението на задълженията като член на научно жури, както и при безпричинно забавяне на рецензии и становища, председателят на научното жури, след писмено предупреждение за забавяне, отправено до един месец преди определената дата за защита, включва резервния/резервните членове на журито, който/които трябва да изготвят рецензията и/или становището в остатъчния срок до датата на защитата.

(11) Рецензиите, становищата и авторефератът се публикуват на интернет страницата на УНСС.

Чл. 13. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Научното жури провежда открито заседание за защита на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването

на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Откритото заседание по защита на докторската дисертация се провежда в УНСС, като датата, часът и мястото на защитата се огласяват в интернет страницата на университета и чрез други подходящи за целта средства.

(3) Откритото заседание на научното жури се провежда в следния ред:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния си труд;
3. председателят на журито представя рецензиите и становищата на научното жури;
4. членовете на научното жури и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на научното жури обявява публично своята оценка - положителна или отрицателна;
6. председателят на научното жури обявява резултатите от защитата.

(4) За успешно защитен се счита дисертационен труд, получил най-малко четири положителни оценки.

(5) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. До една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита, ако кандидатът желае това. Втората процедура за защита е окончателна.

(6) До 7 дни след защитата успешно защитилите докторанти предават в дирекция “Наука” по три екземпляра от дисертацията и автореферата за предоставяне на депозитните организации.

(7) На председателите и членовете на научните журита се заплаща възнаграждение в размер, определен от Ректорския съвет. На външните членове, които пътуват от други населени места, се заплащат разходи за командировка.

(8) (нова, решение на АС № 1/24.01.2018 г.) В случаите, когато член на научно жури, въпреки че е представил своевременно рецензия/становище, не може да участва в открито заседание за публична защита на дисертационния труд, той може да обяви публично своята оценка чрез електронни средства за комуникация в реално време или чрез нарочна писмена декларация. Подписът трябва да е положен лично от члена на журито пред председателя на научното жури и декларацията трябва да бъде подадена най-рано пет дни преди публичното заседание на журито. На откритото заседание на журито за публична защита на дисертационния труд неговият председател обявява публично оценката на отсъстващия член на журито като прочита декларацията. По реда на тази алинея може да бъде обявена публично оценката на не повече от един член на журито. При невъзможност на повече членове на журито да присъстват на заключителното заседание се прилага правилото по следващата алинея.

(9) (нова, решение на АС № 1/24.01.2018 г.) В случаите, когато член на научно жури, въпреки че е представил своевременно рецензия/становище, не може да участва в открито заседание за публична защита на дисертационния труд, включително и чрез електронни средства за комуникация, и не е могъл да представи декларация по реда на предходната алинея, и съответно не може да обяви публично своята оценка, откритото заседание на научното жури по публичната защита се отлага. Председателят на научното жури включва резервния/резервните член/членове на журито, който/които трябва да изготви/ят рецензията и/или становището в срок до определената нова дата на защита.

Чл. 14. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Научната степен “доктор на науките” се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) УНСС издава диплома за “доктор на науките” на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език. Дипломата е по единен образец, утвърден от министъра на образованието, младежта и науката. Подготвянето на дипломата и контролът за съответствие с образца се осигуряват от дирекция “Наука”.

(3) Дипломата се изпраща в НАЦИД за регистриране в 14-дневен срок от издаването ѝ.

(4) В 10-дневен срок след успешна защита дирекция “Наука” предава в дирекция „Университетска библиотека и централен архив” на УНСС по два екземпляр от защитената дисертация и автореферата в печатен и електронен вариант.

(5) Дирекция “Наука” оформя специална папка с цялата документация по организирането и провеждането на защитата на докторската дисертация за придобиване на научната степен “доктор на науките”, включително автореферата, рецензиите, становищата и протокола от проведената публична защита. Цялата документация се предава за съхранение на дирекция “Университетска библиотека и централен архив”.

(6) В едномесечен срок от регистрирането на дипломата в НАЦИД катедрата, която е стартирала процедурата по защита на докторската дисертация, организира официална церемония за нейното връчване в УНСС, което се извършва от оторизиран представител на университета.

Чл. 15. (отменен с решение на АС № 5/19-20.10.2012 г.)

Глава трета

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Чл. 16. (изменен с решение на АС № 3/11-12.05.2012 г.) (1) Академичните длъжности в УНСС са:

1. за хабилитирани преподаватели – „доцент“ и „професор“;

2. за нехабилитирани преподаватели – „асистент“ и „главен асистент“.

(2) Съотношението на заемащите академичните длъжности “асистент”, “главен асистент”, “доцент” и “професор” в УНСС се определя ежегодно в началото на всяка учебна година, а при необходимост - и през времето на учебната година въз основа на потребностите от кадрово осигуряване на учебния процес и научноизследователската дейност, както и в съответствие с политиката за развитие на академичния състав на УНСС.

Заемане на академичната длъжност „асистент”

Чл. 17. (изменен с решение на АС № 3/11-12.05.2012 г.) Катедрите предлагат за назначаване на академичната длъжност „асистент“ кандидати, които имат образователна и научна степен „доктор“ или са отчислени с право на защита (с депозиран дисертационен труд и избрано жури).

Чл. 18. (1) Назначаването на лицата на академичната длъжност „асистент” се извършва от ректора, по предложение на ръководителя на катедрата, за нуждите на която се назначава асистентът, съгласувано с декана на факултета, в структурата на който е катедрата.

(2) В доклада на ръководителя на катедрата до ректора се посочва осигурената преподавателска заетост за целия период на срочния трудов договор по утвърдените нормативи за преподавателска заетост за УНСС.

(3) Предложението на ръководителя на катедрата за назначаване на лица на академичната длъжност „асистент“ се прави въз основа на решение на Катедрения съвет. Протоколът от заседанието на Катедрения съвет се прилага към доклада на ръководителя на катедрата.

(4) Катедрите могат да предявяват допълнителни изисквания към професионалната подготовка и компетентност на кандидатите и да прилагат подходящи форми за преценката им.

Чл. 19. (1) Нехабилитирани лица, на които се възлага само преподавателска дейност по езиково обучение или по физическо възпитание и спорт, се назначават на неакадемичните длъжности „преподавател“ и „старши преподавател“ по реда на чл. 18 за срок от три години.

(2) Допълнителните изисквания към кандидатите за заемане на длъжността „преподавател“ и редът за тяхната проверка и оценяване се приемат от катедрата и се утвърждават от Академичния съвет.

(3) След изтичането на тригодишния срочен трудов договор преподавателите и старшите преподаватели могат да се назначат на безсрочен трудов договор. Назначаването на безсрочен трудов договор става по предложение на Катедрения съвет въз основа на положителна атестация.

Заемане на академични длъжности въз основа на конкурс и избор

Чл. 20. (1) Академичните длъжности, които се заемат по обявен конкурс след проведен избор, са „главен асистент“, „доцент“ и „професор“.

(2) Конкурсите за заемане на академичните длъжности по ал. 1 се откриват, ако може да се осигури преподавателска заетост съобразно нормативите за УНСС.

(3) Длъжностите по ал. 1 се заемат от лица с придобита образователна и научна степен „доктор“ в съответното професионално направление.

(4) В срок до 14 дни след датата на избора в Националния център за информация и документация се изпраща информация за лицата, избрани на съответните академични длъжности.

Чл. 21. За обявяването на конкурси за академичните длъжности се изискват:

1. решение на катедрата с информация за осигуреност на необходимата преподавателска заетост;
2. решение на Факултетния съвет;
3. решение на Академичния съвет.

Чл. 22. (1) В 14-дневен срок след заседанието на Академичния съвет дирекция “Наука” подава информация за утвърдените конкурси за обявяването им в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на УНСС.

(2) Конкурсите за заемане на академичните длъжности се обявяват със срок два месеца.

(3) Конкурсите се обявяват по професионални направления и научни специалности.

Чл. 23. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) **(1)** Кандидатите за участие в обявените конкурси за академичната длъжност “главен асистент” подават в дирекция “Наука”

следните документи:

1. молба до ректора за допускане до участие в конкурс (по образец);
2. автобиография;
3. медицинско свидетелство;
4. свидетелство за съдимост;
5. нотариално заверено копие от дипломата за присъдена образователна и научна степен "доктор" и научна степен "доктор на науките" (ако кандидатът притежава такава);
6. удостоверение за преподавателски стаж по специалността;
7. списък на публикации и други научно-приложни разработки;
8. попълнена карта за изпълнение на количествените изисквания.

(2) Кандидатите за участие в обявените конкурси за академичните длъжности „доцент“ и „професор“ подават в дирекция „Наука“ документите по ал. 1, т. 1, 2, 5, 6, 7 и 8, както и попълнена карта за изпълнение на качествените изисквания.

(3) При положително решение за избор на съответната академична длъжност документите по ал. 1 и 2 и документите по провеждане на конкурса и избора се предават в дирекция „Човешки ресурси“ на УНСС за прилагането им към трудовото досие и оформянето на трудовия договор. Документите по ал. 1 и 2 се връщат на неизбраните кандидати от дирекция „Наука“.

Чл. 24. В деня, следващ деня на изтичане на срока за подаване на документите, дирекция „Наука“ представя цялата документация в съответния факултет и подготвя проект на заповед на ректора за назначаване на комисия за разглеждане на документите в състав:

1. председател - деканът на факултета, за чиито нужди е конкурсът;
2. членове - ръководителят на катедрата, направила предложението за конкурса, и един хабилизирани преподавател от същата катедра.

Чл. 25. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) В 7-дневен срок от датата на изтичане на срока за подаване на документи комисията по чл. 24 разглежда документите на кандидатите и съставя протокол за допускане или недопускане на кандидатите до участие в конкурса, който се подписва от всички членове на комисията.

(2) В 7-дневен срок след разглеждане на документите председателят на комисията уведомява кандидатите за допускането им до участие в конкурса с писма с обратна разписка, освен ако те не са се уведомили лично срещу подпис, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(3) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати имат право в 7-дневен срок от датата на уведомяването им да направят възражение до декана на факултета, за нуждите на който е обявен конкурсът. В този случай деканът в 3-дневен срок от получаването на възражението назначава комисия в нов състав, която да се произнесе по него. Въз основа на доклада на новата комисия деканът в 10-дневен срок от получаването на доклада на комисията по възражението се произнася с решение, което е окончателно.

(4) В срок до 7 дни от уведомяването допуснатите кандидати предават в дирекция „Наука“ материалите за участието си в конкурса. Материалите трябва да съответстват на изискванията, установени със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, и изискванията за заемане на академични длъжности в УНСС. Кандидатите предават толкова екземпляра от материалите за участие в конкурса, колкото са членовете на научното жури, плюс един контролен екземпляр. Контролният екземпляр се съхранява в дирекция „Наука“ до датата на вземане на решение на ФС по чл. 38, след което се връща на кандидата.

Чл. 26. (1) При участие в конкурса на лица, заемащи същата академична длъжност в друго акредитирано висше училище или научна организация, по доклад на комисията за разглеждане на документите може да се проведе направо избор във Факултетния съвет.

(2) Кандидатите по ал. 1, които имат признато научно звание от Висшата атестационна комисия, придобито по реда на Закона за научните степени и научните звания, освен посочените в чл. 23 документи, представят и препис от дипломата за съответното научно звание.

(3) Кандидатите по ал. 1, които са назначени на академични длъжности по ЗРАСРБ, освен посочените в чл. 23 документи, представят и:

1. рецензиите и становищата, изготвени от членовете на научното жури, провело конкурса за заеманата от кандидата академична длъжност;

2. препис-извлечение от протокола на Факултетния, съответно Научния съвет, взел решение за избор по предложение на научно жури;

3. копие от трудовия договор за назначаване на съответната академична длъжност.

(4) Преминаването на лице с академична длъжност от друго акредитирано висше училище или научна организация, включително и от други държави, на същата или на съответна академична длъжност в УНСС може да се извърши без конкурс и избор по решение на Академичният съвет по предложение на катедрата, одобрено от Факултетния съвет.

Условия и ред за заемане на академичната длъжност „главен асистент”

Чл. 27. (1) Допуснатите кандидати за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент” се уведомяват в 14-дневен срок след избирането на научното жури за датата, часа и мястото на провеждане на конкурсния изпит, като им се предоставя и изпитна програма за провеждането на конкурсния изпит.

(2) Конкурсният изпит за академичната длъжност „главен асистент” се провежда не по-късно от един месец от уведомяването на кандидатите за допускането им до изпита.

(3) Конкурсният изпит за академичната длъжност „главен асистент” се провежда в УНСС, като датата, часът и мястото на изпита се огласяват в интернет страницата на университета и чрез други подходящи за целта средства.

Чл. 28. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Конкурсът за заемане на академичната длъжност „главен асистент” се провежда от научно жури в състав от пет хабилитирани лица, най-малко двама от които външни, а останалите - вътрешни за УНСС.

(2) Факултетният съвет определя структурата и състава на научното жури до два месеца от публикуването на обявата в Държавен вестник въз основа на предложение на Катедрения съвет, което трябва да включва най-малко с 2-ма повече от установения от закона брой лица за всяка група. При избор на научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група.

(3) Ректорът със заповед утвърждава състава на научното жури и датата за провеждане на конкурса. Заповедта се издава до седем дни от решението на Факултетния съвет, но не по-късно от два месеца от обявяването на конкурса в „Държавен вестник“.

Чл. 29. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) (1) Членовете на научното жури се уведомяват за избора си от дирекция “Наука” не по-късно от седем дни след утвърждаването им със заповедта на ректора.

(2) На членовете на научното жури се съобщават денят, часът и мястото за провеждане на конкурсния изпит. В съобщението се посочва, че материалите на участниците са на тяхно разположение в дирекция „Наука“.

(3) Конкурсният изпит се провежда в един ден по въпрос от предоставената на кандидатите изпитна програма. Изпитът е писмен и продължава четири астрономически часа.

(4) Всеки член на журито оценява поотделно конкурсната работа на кандидатите. За успешно положили конкурсния изпит се считат кандидатите, получили оценка, не по-ниска от „много добър“ (4.50). Крайната оценка от конкурсния изпит се оформя от журито с точност 0,25 и се отразява в индивидуални протоколи, подготвени от дирекция „Наука“. Протоколите се подписват от председателя и от членовете на научното жури.

(5) На председателите и членовете на научните журита се заплаща възнаграждение в размер, определен от Ректорския съвет. На външните членове, които пътуват от други населени места се заплащат разходи за командировка.

Чл. 30. (1) Оценката на кандидатите е комплексна и се формира от оценка на резултатите от конкурсния изпит и оценка за съответствие с държавните изисквания за заемане на академичната длъжност “главен асистент”, както и за съответствие с допълнителни изисквания на УНСС.

(2) Всеки член на журито оценява с положителна или отрицателна оценка всеки кандидат поотделно.

(3) Заседания на научното жури не могат да се провеждат в намален състав.

(4) Решенията на научното жури се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) На заседанията на научните журита се води протокол от служител в дирекция „Наука“.

(6) При отвод, при заболяване и други обективни причини, които правят невъзможно изпълнението на задълженията като член на научно жури, по молба на съответния член на научното жури или по решение на председателя на журито в състава му се включва резервният/резервните членове.

(7) Не по-късно от 7 дни след провеждането на конкурсния изпит председателят на научното жури подготвя и предоставя на Факултетния съвет доклад-заключение за резултатите от конкурса с предложение за избор, който се подписва от всички членове на журито.

(8) При повече от един кандидат, издържал конкурса, научното жури прави мотивирано предложение за избор в доклада си до Факултетния съвет.

(9) В срок до 7 дни след приключването на конкурсния изпит членовете на научното жури връщат в дирекция „Наука“ получените конкурсни материали на участниците в конкурса.

Чл. 31. (1) Изборът на „главен асистент“ се провежда от Факултетния съвет не по-късно от 14 дни след получаването на доклада от председателя на научното жури.

(2) Решенията на Факултетния съвет са окончателни.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурсния изпит, се уведомява от декана на факултета с писмо с обратна разписка или лично срещу подпис за резултатите от конкурса и избора.

Чл. 32. Избраните кандидати се назначават от ректора на УНСС до един месец от уведомяването за избирането им.

Условия и ред за заемане на академичните длъжности „доцент” и „професор”

Чл. 33. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) В конкурсите за заемане на академичната длъжност “доцент” могат да участват лица, които отговарят на следните изисквания:

1. придобили са образователната и научната степен „доктор”;
2. не по-малко от две години:
  - а) са заемали академичните длъжности “асистент” или “главен асистент” в УНСС или в акредитиран университет или научна организация, или
  - б) са били хонорувани преподаватели в УНСС, или в акредитиран университет или научна организация;
3. представили са публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените при получаване на образователната и научна степен „доктор” или научната степен “доктор на науките” или с които са участвали за заемане на академичната длъжност „главен асистент”.
4. УНСС може да предяви допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичната длъжност “доцент”, приети от Академичния съвет.

Чл. 34. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) **(1)** В конкурсите за заемане на академичната длъжност “професор” могат да участват лица, които отговарят на следните изисквания:

1. придобили са образователната и научна степен “доктор”;
  2. не по-малко от две години са заемали академичната длъжност “доцент” в УНСС или в акредитиран университет или научна организация или не по-малко от пет години са били хонорувани преподаватели в УНСС или в акредитиран университет или научна организация;
  3. представили са публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените при получаване на образователната и научна степен „доктор”, научната степен “доктор на науките” и академичната длъжност „доцент”;
  4. представили са и други оригинални научноизследователски трудове.
- (2)** Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност “доцент”, трябва да представят поне още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените за образователната и научна степен “доктор” и научната степен “доктор на науките”.
- (3)** УНСС може да предяви допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичната длъжност “професор”, приети от Академичния съвет.

Чл. 35. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) **(1)** Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” и „професор” се провежда от научно жури в състав от седем хабилитирани лица, най-малко трима от които външни, а останалите - вътрешни за УНСС.

(2) Факултетният съвет определя структурата и състава на научното жури въз основа на предложение на Катедрения съвет, което трябва да включва най-малко с 2-ма повече от установения от закона брой лица за всяка група. При избор на научно жури се определя и по един резервен член от всяка обособена група.

(3) В процедура за академичната длъжност „доцент” най-малко трима от членовете на научното жури са професори, а в процедура за академичната длъжност „професор” най-малко четирима от членовете на научното жури са професори.

(4) Ректорът със заповед утвърждава състава на научното жури. Заповедта се издава не

по-късно от два месеца от обявяването на конкурса в „Държавен вестник“.

Чл. 36. (изменен с решение на АС № 3/10.07.2013 г.) **(1)** Членовете на научното жури се уведомяват за избора си от дирекция “Наука” не по-късно от седем дни след утвърждаването им със заповедта на ректора. На членовете на научното жури се съобщават денят, часът и мястото за провеждане на първото заседание, както и начинът по който могат да получат конкурсните материали на участниците в конкурса.

(2) Научното жури в 7-дневен срок след уведомяването по ал. 1 провежда свое заседание в УНСС.

(3) На първото си заседание научното жури:

1. избира за председател един от членовете си, заемащ академична длъжност „доцент” или „професор” в УНСС;

2. определя:

а) двама членове на научното жури, които ще изготвят рецензии в процедура за доцент, като поне единият от тях е професор;

б) трима членове на научното жури, които ще изготвят рецензии в процедура за професор, като поне двама от тях са професори

3. определя членовете на научното жури, които ще изготвят становища;

4. определя реда за своята работа.

(4) Рецензиите се изготвят в съответствие с изискванията на УНСС.

(5) Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(6) На председателите и членовете на научните журита се заплаща възнаграждение в размер, определен от Ректорския съвет. На външните членове, които пътуват от други населени места, се заплащат разходи за командировка.

(7) При отвод, при заболяване и други обективни причини, които правят невъзможно изпълнението на задълженията като член на научно жури, както и при безпричинно забавяне на рецензии и становища, председателят на научното жури, след писмено предупреждение за забавяне, отправено до един месец преди определената дата за защита, включва резервния/резервните членове на журито, който/които трябва да изготви/ят рецензията и/или становището в срока до определената датата на защитата.

(8) Членовете на научното жури представят в дирекция „Наука“ рецензиите и становищата си в срок до два месеца от утвърждаването на журито.

Чл. 37. (1) В срок до един месец преди заключителното заседание на научното жури на интернет страницата на УНСС се публикуват изготвените от участниците в конкурса резюмета на трудовете, с които участват в конкурса, както и рецензиите и становищата на научното жури.

(2) Научното жури провежда заключителното си заседание в срок до 6 месеца от обявата за конкурса в „Държавен вестник“.

(3) Дирекция “Наука” съобщава на научните журита деня, часа и мястото за провеждане на заключителното заседание, предварително съгласувани с тях.

(4) Заключителното заседание се провежда в един ден. На него се обсъждат представените рецензии и становища, като всеки член оценява поотделно всеки кандидат според държавните изисквания за заемане на академичната длъжност, както и за съответствие с изискванията на УНСС.

(5) Научното жури класира кандидатите с явно гласуване. Не по-късно от 7 дни след провеждане на гласуването председателят на научното жури подготвя и представя на Факултетния съвет доклад-заключение за резултатите от конкурса с предложение за избор, който се подписва от всички членове на журито.

(6) При повече от един кандидат, издържал конкурса, научното жури прави заключение за представянето на всеки кандидат и мотивирано предложение за избор в доклада си до Факултетния съвет.

(7) В срок до 7 дни след приключването на конкурса членовете на научното жури връщат в дирекция „Наука” получените конкурсни материали на участниците.

(8) На председателите и членовете на научните журита се заплаща възнаграждение в размер, определен от Ректорския съвет. На външните членове, които пътуват от други населени места, се заплащат разходи за командировка.

(9) (нова, решение на АС № 1/24.01.2018 г.) В случаите, когато член на научно жури за класиране на кандидати в процедура по хабилитация, въпреки че е представил своевременно рецензия/становище, не може да участва в заключителното заседание на журито, той може да обяви публично своята оценка чрез електронни средства за комуникация в реално време или чрез нарочна писмена декларация. Подписът трябва да е положен лично от члена на журито пред председателя на научното жури и декларацията трябва да бъде подадена най-рано пет дни преди заключителното заседание на журито. На заключителното заседание на журито неговият председател обявява публично оценката на отсъстващия член на журито като прочита декларацията. По реда на тази алинея може да бъде обявена публично оценката на не повече от двама членове на журито. При невъзможност на повече членове на журито да присъстват на заключителното заседание се прилага правилото по следващата алинея.

(10) (нова, решение на АС № 1/24.01.2018 г.) В случаите, когато член на научно жури за класиране на кандидати в процедура по хабилитация, въпреки че е представил своевременно рецензия/становище, не може да участва в заключителното заседание на журито, включително и по реда на предходната алинея и съответно не може да участва в явното гласуване за класиране на кандидатите, заключителното заседание на научното жури се отлага. Председателят на научното жури включва резервния/резервните член/членове на журито, който/които трябва да изготви/ят рецензията и/или становището в срок до определената нова дата заключително заседание на журито.

Чл. 38. (1) Изборът на кандидатите за академичните длъжности „доцент” и „професор” се провежда от Факултетния съвет не по-късно от един месец след получаване на доклада от председателя на научното жури. Членовете на Факултетния съвет - участници в конкурси, не участват в обсъждането и в гласуването и се редуцират.

(2) Решенията на Факултетния съвет са окончателни.

(3) В срок до 14 дни след провеждане на избора всеки от кандидатите, явили се на конкурса, се уведомява с писмо с обратна разписка или лично срещу подпис за резултатите от конкурса.

Чл. 39. Избраните кандидати се назначават от ректора на УНСС до един месец от съобщението за избирането им.

Чл. 40. Избраните на академичната длъжност „доцент” и „професор” изнасят академична лекция пред академичната общност на УНСС не по-късно от три месеца след избирането им. Организирането на публичната лекция се извършва от катедрата, направила предложението за откриване на конкурса.

Глава четвърта

РЕД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ПОЧЕТНОТО ЗВАНИЕ „ДОКТОР ХОНОРИС КАУЗА”

Чл. 41. (1) За особени заслуги към развитието на науката и висшето образование Академичният съвет може да присъжда на български и чуждестранни граждани почетното звание „доктор хонорис кауза” на УНСС.

(2) Предложението за носител на званието „доктор хонорис кауза” на УНСС се прави от катедра или факултет на университета до ректора.

(3) Предложението включва:

1. копие от протокола на Катедрения/Факултетния съвет, на което е взето решението;
2. обосновано предложение, съдържащо приносите на кандидата за науката и образованието, както и приносите му за България и за УНСС;

(4) Ректорът внася предложението за обсъждане на първото след получаването му заседание на Академичния съвет.

(5) При положително решение на Академичния съвет документът, удостоверяващ придобиването на званието „доктор хонорис кауза” на УНСС, се връчва на лицето от ректора на тържествено заседание на Академичния съвет.

(6) Носителите на званието „доктор хонорис кауза” на УНСС имат право ежегодно да изнасят публична лекция в университета.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Заседанията на катедрените и на факултетните съвети за вземане на решения по този правилник в процедурите за придобиване на научната степен „доктор на науките” и за заемане на академични длъжности в УНСС са редовни, ако присъстват две трети от членовете на съответния колективен орган, които са членове на академичния състав на УНСС .

(2) При определяне на кворума по ал. 1 се изключват лицата, които са в отпуск поради временна нетрудоспособност, бременност, раждане и осиновяване и отглеждане на малко дете или са в командировка извън страната. Броят на лицата, редуцирани на тези основания, не може да бъде повече от една шеста от общия им брой.

(3) Всички решения на катедрените и на факултетните съвети в процедурите за придобиване на научната степен “доктор на науките” и за заемане на академични длъжности в УНСС се вземат само от членовете на съответните колективни органи, които са членове на академичния състав на УНСС. Решенията се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

§ 2. По смисъла на този правилник под “равностойни на монографичен труд публикации” се разбира две студии, от които поне една самостоятелна, и пет статии в специализирани научни издания, от които поне две самостоятелни.

§ 3. Всички посочени в дни срокове в този правилник, свързани с административни действия на органи и звена в УНСС, са определени в календарни дни, освен в случаите, когато сроковете са определени с нормативен или административен акт.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. (1) В срок до един месец от приемането на правилника заместник-ректорът по НИД внася в Академичния съвет за приемане Изисквания за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в УНСС в професионалните направления „Икономика“, „Администрация и управление“ и „Социология, антропология и науки за културата“

(2) В срок до един месец след приемане на изискванията по ал. 1 деканите на съответните факултети внасят в Академичния съвет за приемане Изисквания за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в УНСС в професионалните направления „Политически науки“, „Право“ и „Обществени комуникации и информационни науки“, които съответстват на спецификата на съответните професионални направления.

(3) Изискванията по ал. 1 и 2 се прилагат за конкурсите, открити след приемането им от Академичния съвет.

§ 5. (1) Указания за прилагането на правилника се дават от заместник-ректора по НИД.

(2) Методическото ръководство по прилагането на правилника се осъществява от дирекция „Наука“.

§ 6. Този правилник е разработен на основание § 59, ал. 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Изменения и допълнения са направени с решения на АС № 5/19-20.10.2012 г., № 3/10.07.2013 г. и № 1/24.01.2018 г.

§ 7. Изменения и допълнения в правилника се извършват по реда на приемането му.

§ 8. За неуредените в правилника въпроси се прилагат разпоредбите на действащото законодателство и на Правилника за дейността на УНСС.

§ 9. Този правилник отменя Правилника за провеждане на конкурси за придобиване на научни степени и научни звания в УНСС от 1997 г.